

Dušan Cendelín a jeho zaujetí dálkovými cestami

Dušan Cendelín je uznávaným odborníkem v oblasti výzkumu starých stezek. Nejde o téma úplně nové. Zcela zásadním přínosem je ale to, že se jeho úvahami prolíná nejen logické uvažování nad průběhem určité cesty, ale hlavně, že si neváhá určitou hypotézu ověřit rekognoskací přímo v terénu, což je v tomto oboru velmi důležité. Častými návštěvami terénu získal během let rozsáhlé zkušenosti, které mu pomohly lépe predikovat výskyt jednotlivých svazků úvozů v krajině. Vedle cest věnuje pozornost v terénu také dalším archeologickým lokalitám, z nichž část logicky souvisí s těmito cestami.

Zdálo by se, že jeho orientace je odlišná od většinového zaujetí jiných dobrovolníků. Není to tak docela pravda, velmi dobře totiž souzní s tím, čím se někteří z nich zabývají – archeologií krajiny, spočívající ve „čtení stop lidského působení v krajině, také vzniklých mimoděk“ v důsledku pohybu člověka v krajině, jejich výkladem, hledáním souvislostí.

V tomto směru je jeho počínání průkopnické.

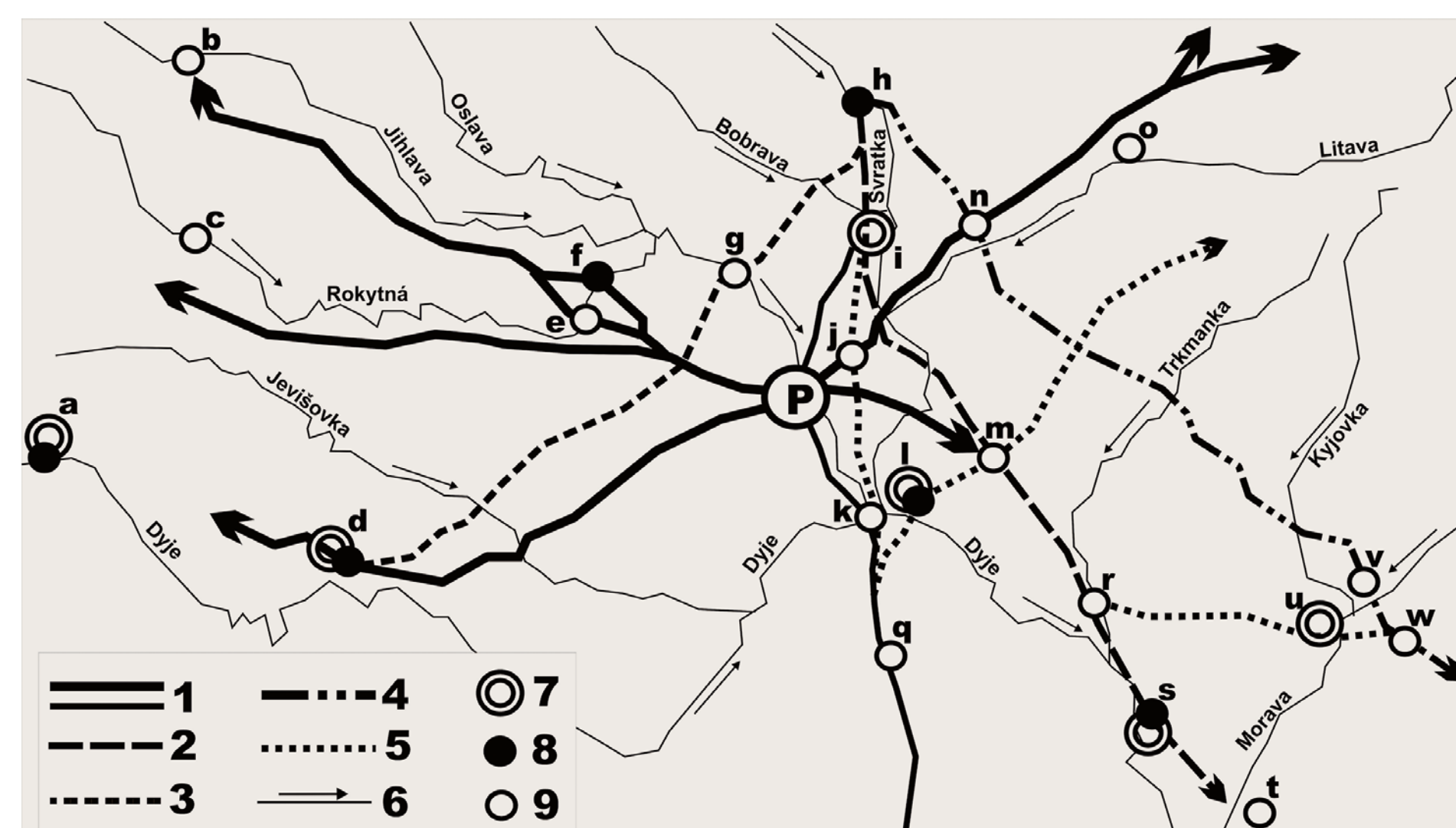
Jeho četné práce pomohly objasnit mnohé doposud nevyřešené otázky ohledně vedení starých stezek krajinou, a to jak na území České republiky, tak i v zahraničí (např. na Slovensku). Díky jeho usilovné činnosti se tato relativně nová vědecká disciplína, kterou on sám nazývá viatickou, stala respektovanou jak mezi archeology, tak i historiky.

Kromě výzkumu jednotlivých historických cest a jejich relikvů v terénu, se zabývá také obecnějšími tématy, jako např. terminologií, podmínkami vzniku historických cest, dále otázkami motivace a frekvence pohybu na cestách, popisem vztahu cest k jednotlivým toponymům, polohám zaniklých osídlení, brodům, křižovatkám atd. Příležitostně se věnuje i památkové ochraně relikvů starých komunikací.

Doposud napsal přes 70 článků a 6 knih (z toho 3 vyšly vlastním nákladem), přičemž další práce čekají na vydání. Mnohé jiné zůstaly zatím jen v rukopise. Jeho bohatá publikační činnost je pro následovníky velkou inspirací.

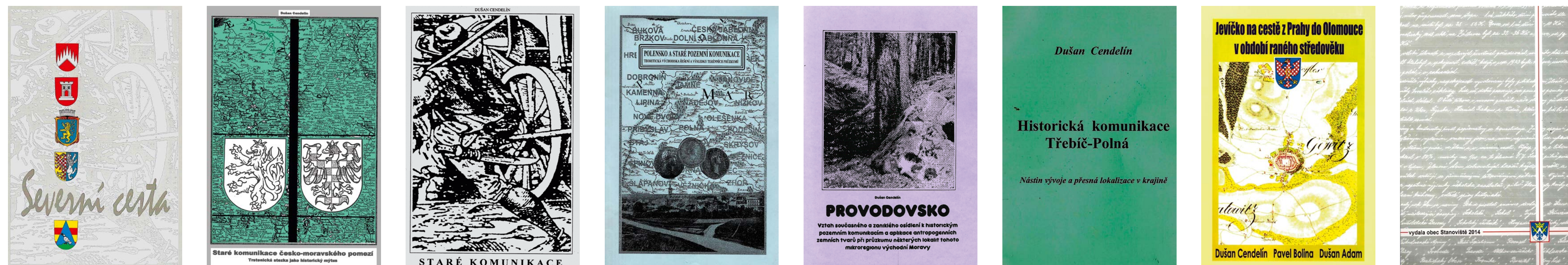

Každá práce nad rekonstrukcí dálkové cesty začíná v terénu.

Konečnou fází práce je zakreslení výsledků hledání do mapy.

Knižní práce Dušana Cendelína věnované dálkovým cestám.

Dalibor Kolbinger a jeho systematický povrchový výzkum východního Kroměřížska (1960–2000)

Dalibor Kolbinger si osvojil metodu povrchového sběru již v dětství v kroužku mladých archeologů (1960–1964) na ZŠ v Hulíně pod vedením p. Jaroslava Kryla. Po návratu z vojny pak začal pracovat samostatně. V první fázi svého působení, kterou nazval prospektorskou (1970–1974), objevil několik stovek nových archeologických lokalit na Kroměřížsku, Přerovsku a Zlínsku. Od roku druhé poloviny roku 1975 soustředil své úsilí výlučně na region východního Kroměřížska a své povrchové výzkumy začal provádět systematicky místo vedle místa a pečlivě dokumentovat ve svých náleзовých denících a náleзовých zprávách.

Klíčovou fází dokumentace každého povrchového výzkumu je zakreslení získaných poznatků do připraveného nákresu.

Toto období přerušila vážná nemoc v roce 2000 a od té doby se soustavně věnuje publikaci výsledků své práce.

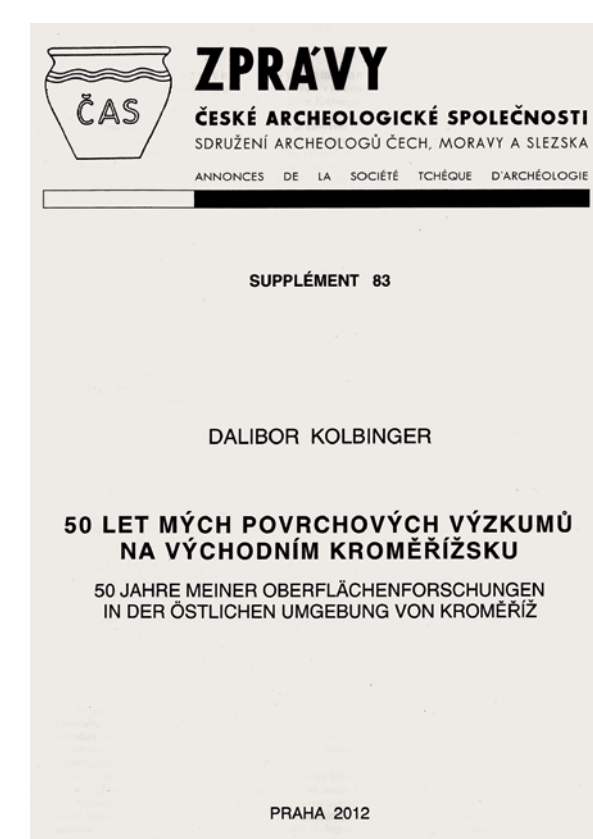
Jako předseda pobočky České archeologické společnosti se stará o její spolková periodika:

Informační zpravodaj (1998–2000) a Archeologii Moravy a Slezska (2001–dosud), kde pravidelně také píše. Výsledky svých povrchových výzkumů zpracoval nejprve do rejstříku provedených výzkumů a dále pracuje na publikacích mapujících jednotlivá časová období. Tiskem vyšla doba římská, do tisku se chystá doba laténská a připravuje dobu hradištní. Vedle toho se zabývá i dalšími tématy a postupně publikuje:

- Dávnověk Hostýnských vrchů.
- Těžební a zpracovatelské areály v Hostýnských vrších (hlavně těžba a zpracování železa).
- Historii archeologického bádání na východní Moravě.
- Metodiku povrchového výzkumu.

Výsledkem několika desítek let provádění povrchových výzkumů je rozsáhlý soubor náleзовých deníků a náleзовých zpráv.

Rejstřík provedených výzkumů a zkoumaných lokalit.

Knižní práce o germánském osídlení východního Kroměřížska.

Popularizující práce o výsledcích bádání o době římské na východním Kroměřížsku.

Rukopis knižní práce o osídlení východního Kroměřížska v době laténské.

